

Schriftelijke vragen (art. 42 RvO)

aan de voorzitter van Provinciale Staten van Gelderland

datum : 21 mei 2010
van : L. van der Veer (Partij voor de Dieren)
onderwerp : Handtekeningen

Tijdens de laatste Statenvergadering werd door de CDA fractie opgemerkt dat een ingediende en uitgedeelde motie van de SP (motie M23) niet van een handtekening was voorzien¹. De motie werd daarop in 2e termijn opnieuw ingediend, nu wel voorzien van handtekening.

De moties worden, mét handtekening, ook op de website van Gelderland gezet^{2,3}. Volgens het CBP⁴ en de VNG⁵ is het openbaren van handtekeningen via internet echter ongewenst :

"Zo constateren de Kamers van Koophandel in toenemende mate dat handtekeningen worden gekopieerd met frauduleus oogmerk. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van de handtekening in het handelsregister zoals deze via internet kan worden ingezien. Om dergelijke fraude zo veel mogelijk te voorkomen is het gewenst dat handtekeningen van natuurlijke personen niet langer via internet worden getoond."

Door de provincie worden nog meer ingescande documenten op internet geplaatst. Bijvoorbeeld ingescande ingekomen brieven. Voorbeelden van de vele ondertekende documenten op de website van Gelderland zijn via Google snel te vinden door te zoeken met bijv. "Hoogachtend +site:gelderland.nl +filetype:pdf" :

Diverse brieven :

http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2007/INGEKOME/SIS_5192.PDF

Een jaarverslag van de commissie van bezwaar en beroep :

http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2008/NOTITIE/SIS_5896B4.PDF

Een recent verslag van LGW :

http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2010/VERSLAG/SIS_8079.PDF

Een besluit :

<http://www.gelderland.nl/Docs/Bekendmakingen/Bodembescherming/Zuiderzeestraatweg%20502%20Wezep/00404715.pdf>

Vragen

- 1) Is het volgens het reglement van orde noodzakelijk dat moties ondertekend worden ?
- 2) Kent u de publicatie "Actieve openbaarmaking en eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer"⁶ ?
- 3) Is het toegestaan dat ingescande moties met handtekening op internet geplaatst worden ?
- 4) Is het toegestaan dat ingescande ingekomen brieven met handtekening op internet geplaatst worden ?
- 5) Volgens het CBP is het verstandig wanneer een bestuursorgaan een procedure heeft om informatie van internet te verwijderen, ingeval iemand een eerder gegeven toestemming om persoonsgegevens openbaar te maken intrekt. Heeft de provincie Gelderland zo'n procedure ?

Ik stel het op prijs als er voor de volgende Statenvergadering duidelijkheid kan komen.

Luuk van der Veer
Lid Provinciale Staten van Gelderland
Partij voor de Dieren.

¹ http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2010/BESLUIITE/SIS_8355B2.PDF

² http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2010/BESLUIITE/SIS_8355B1.PDF

³ http://www.gelderland.nl/Documenten/Bestuur_%20en_Politiek/Provinciale_staten/besluitenlijsten/2010-04-28_Besluitenlijst.pdf

⁴ http://www.cbplib.nl/downloads_overig/20070515_adviescievrom.pdf

⁵ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=89968>

⁶ http://www.cbplib.nl/downloads_rs/rs_20090813_actieve_openbaarmaking.pdf

Bijlage <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=89968>

Persoonsgegevens niet klakkeloos op de website

Met een aantal 'richtsnoeren' wil het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) het gemeenten eenvoudiger maken om te beoordelen of zij, in het kader van hun actieve openbaarmakingsplicht, persoonsgegevens mogen publiceren.

Getrouw aan de toen geldende richtlijnen van het ministerie van VROM plaatste de gemeente Nijmegen een tijdje geleden een aanvraag voor een bouwvergunning op de gemeentelijke website. Zo'n aanvraag is openbare informatie en wat is méér openbaar dan internet? Maar Nijmegen was iets te enthousiast. De aanvraag werd een-op-een op het net geplaatst, inclusief de handtekening, het burgerservicenummer en het e-mailadres van de aanvrager. Die had dat aanvankelijk niet eens in de gaten, tot zijn dochter hem een contract voorlegde waarin haar vader haar van alles beloofde. Onder het contract stond pa's handtekening, terwijl hij toch zeker wist dat hij iets dergelijks nooit had getekend. Dochterlief had de handtekening via copy-paste van de gemeentelijke site gehaald, waarop vader een klacht indiende bij de gemeente: die had zijn persoonsgegevens onrechtmatig op straat gehooit.

Zowel vader als dochter had een goed gevoel humor en de klacht was dan ook niet zwaar aangezet, maar het zette Nijmegen en andere gemeenten wel aan het denken. Inmiddels zijn de procedures voor het openbaar maken van bouw-aanvragen aangepast.

Het voorbeeld toont aan hoe gemakkelijk een gemeente kan doorslaan in haar goede bedoelingen om zo transparant mogelijk te zijn. Openbaarheid zoals bedoeld in de Wet openbaarheid bestuur, de Wob, is ook 'onwaarschijnlijk belangrijk en onontbeerlijk' voor een democratische rechtsstaat. Dat zei de voorzitter van het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), Jacob Kohnstamm, vorige week bij de presentatie aan de VNG van een aantal 'richtsnoeren' voor actieve openbaarmaking en eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

Afwegen

Maar openbaarheid kan raken aan het recht op bescherming van persoonsgegevens, zoals uit de casus-Nijmegen blijkt. De richtsnoeren moeten het voor gemeenten makkelijker maken om te bepalen of publicatie van persoonsgegevens, zoals het burgerservicenummer, het e-mailadres of de 'natte handtekening' in het kader van de actieve openbaarmakingsplicht is toegestaan.

Kohnstamm: 'Openbaarheid moet, daarover bestaat geen discussie. Maar dat betekent niet dat alles wat openbaar gemaakt kan worden, ook openbaar gemaakt móét worden. Alvorens een gemeente iets op internet zet, moet zij twee dingen afwegen. Ten eerste: doet het terzake (denk aan de affaire rond de gedeclareerde zonnebril van Wouter Bos). Zo niet, dan moet ze de persoonsgegevens weglaten of wiltakken. En ten tweede: gegevens mogen niet bovenmatig zijn. Burgerservicenummer, e-mailadres en de natte handtekening zijn voorbeelden van bovenmatigheid. Het belang van openbaarheid kan ook worden bereikt als die worden weggelakt. Als je deze grondregels hanteert, ben je al een eind op de goede weg.'

Brieven

Voorbeelden hiervan zijn brieven van burgers aan de gemeenteraad. Deze worden vaak onverkort op de website geplaatst, maar de noodzaak om ook de naw-gegevens (naam, adres, woonplaats) en de 'natte handtekening' te publiceren ontbreekt. Hetzelfde geldt voor ingediende bezwaarschriften.

Uit de jurisprudentie blijkt dat het belang van openbaarheid al snel niet opweegt tegen het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Uit de richtsnoeren: 'Openbaarmaking van de gegevens kan er immers toe leiden dat bijvoorbeeld via internet andere persoonsgegevens worden gevonden, zodat de betrokkene geïdentificeerd kan worden. Daarmee wordt het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer verder aangetast.'

Ralph Pans, voorzitter van de VNG-directieraad, vindt dat met de richtsnoeren een goed evenwicht tussen de Wob en de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is gevonden. Volgens Pans zullen de mogelijkheden tot actieve openbaarmaking de komende jaren toenemen. Als voorbeeld noemt hij de Scandinavische landen: 'Die zijn veel verder dan wij.' Maar als die actieve openbaarmaking zich ook uitstrekt tot persoonsgegevens, gaat het de verkeerde kant op, aldus Pans.

Kohnstamm, samenvattend: 'De overheid moet persoonsgegevens niet klakkeloos op internet zetten. Dit stelt burgers aan grote risico's bloot, zoals identiteitsfraude en identiteitsdiefstal. Probleem is dat actieve openbaarheid vaak in handen is gelegd van IT'ers.'